

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Völflové a soudců JUDr. Pavla Toufara a JUDr. Marie Rychtářové a ve věci

žalobkyně:

██████████, narozená dne ██████████
bytem ██████████
zastoupená advokátkou JUDr. Markétou Kadlecovou
sídlem Kořenského 1107/15, 150 00 Praha 5

proti

žalovanému:

██████████, narozený dne ██████████
bytem ██████████
zastoupený advokátkou JUDr. Jaroslavou Langovou
sídlem Dr. Stejskala 12, 370 01 České Budějovice

o vypořádání společného jmění manželů, o znalečném, o odvolání žalobkyně proti usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 12. 2023, č. j. 17 C 260/2021-381,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se **zrušuje** a věc se mu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud prvního stupně rozhodl o znalečném soudem ustanovené znalkyně z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady nemovitostí, Ing. Šárky Řezníčkové, Ph. D., a to tak, že ji za vypracování znaleckého posudku č. ██████████ přiznal znalečné v celkové výši 17 250 Kč. Odměnu znalkyni přiznal za převzetí a seznámení se s věcí ve výši 500 Kč, za přípravu podkladů ve výši 2 000 Kč (2 hodiny po 1 000 Kč), za místní šetření a čas strávený na cestě ve výši 3 500 Kč (3,5 hodiny po 1 000 Kč), za zpracování znaleckého posudku, za analýzu dat a vyhodnocení ve výši 10 000 Kč (10 hodin po 1 000 Kč), a dále za kancelářské práce (tisk, kompletace, předání) ve výši 1 250 Kč (2,5 hodiny po 500 Kč). Usnesení neobsahuje odůvodnění.
2. Proti tomuto usnesení podala odvolání žalobkyně. Domnívá se, že předmětný znalecký posudek není pro řízení použitelný, neboť znalkyně nesplnila zadání soudu, postupovala v rozporu se zákonem a rovněž proto, že znalecký posudek nemá veškeré náležitosti, které vyplývají ze zákona a z prováděcí vyhlášky. Žalobkyně poukázala na skutečnost, že znalkyně účastníky nevyrozuměla o termínech znaleckého šetření, a proto se jej nemohli zúčastnit. Podotkla, že v daném posudku je opakovaně chybně uvedeno datum stavu, k jakému dni byl znalecký posudek zpracován (12. 6. 2023), neboť prohlídka nemovitosti znalkyně uskutečnila dne 13. 6. 2023. Žalobkyně dále uvedla, že znaleckým úkolem bylo určit obvyklou cenu nemovitosti. Z obsahu znaleckého posudku vyplývá, že znalkyně k ocenění využila porovnávací metodu se vzorky z realitní inzerce. Znalkyně uvádí, že pro stanovení tržní ceny rodinného domu s pozemkem použila 6 vzorků z nabídky realitních serverů. U nemovitosti v k. ú. ██████████ pak znalkyně smísila nabídkové ceny s zrealizovanými prodeji. V závěru posudku znalkyně u všech nemovitostí uvádí jejich tržní hodnotu. Znalkyně zaměňuje pojmy ceny obvyklá a tržní hodnota. Za situace, kdy znalkyně nestanovila cenu obvyklou, ale určila cenu tržní, nesplnila zadání soudu. Žalobkyně se domnívá, že za účelem objektivního zjištění obvyklé ceny nemovitostí bude nutné zpracovat jiným soudním znalcem posudek jiný. Vzhledem k tomu, že předmětný posudek je pro dané řízení bezpředmětný a nepoužitelný, nemělo by být Ing. Řezníčkové, Ph. D. znalečné přiznáno žádné. Za této situace

Shodu s prvopisem potvrzuje: Monika Hanušová.

navrhuje, aby odvolací soud napadené usnesení soudu okresního změnil tak, že znalkyni se odměna za znalecký posudek nepřiznává.

3. Odvolací soud předně uvádí, že odvolání je přípustné, bylo podáno osobou oprávněnou a včas (§ 201, § 202 a § 204 odst. 1 o. s. ř.) s tím, že obsahuje náležitosti uvedené v ust. § 205 odst. 1 o. s. ř. Krajský soud v Českých Budějovicích proto bez nařízení odvolacího jednání [§ 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř.] přezkoumal usnesení soudu prvního stupně dle ust. § 212 a § 212a odst. 6 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
4. Podle § 127 odst. 1 o. s. ř. závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, vyžádá soud u orgánu veřejné moci odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující nebo je-li pochybnost o správnosti podaného odborného vyjádření, ustanoví soud znalce. Soud znalce vyslechne; znalci může také uložit, aby posudek vypracoval písemně. Je-li ustanoveno několik znalců, mohou podat společný posudek. Místo výslechu znalce může se soud v odůvodněných případech spokojit s písemným posudkem znalce.
5. Dle § 169 odst. 2 o. s. ř. vyhotovení každého usnesení, kterým se zcela vyhovuje návrhu na předběžné opatření, návrhu na zajištění důkazu, návrhu na zajištění předmětu důkazního prostředku ve věcech týkajících se práv z duševního vlastnictví nebo jinému návrhu, jemuž nikdo neodporoval, nebo usnesení, které se týká vedení řízení, anebo usnesení podle § 104a, nemusí obsahovat odůvodnění. Odůvodnění nemusí obsahovat rovněž usnesení, kterým bylo rozhodnuto nikoli ve věci samé, připouští-li to povaha této věci a je-li z obsahu spisu zřejmé, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto; v tomto případě se ve výroku usnesení uvedou zákonná ustanovení, jichž bylo použito, a důvod rozhodnutí.
6. Podle § 28 odst. 1 z. č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech (dále jen „Zákon“) podaný znalecký posudek musí být úplný, pravdivý a přezkoumatelný.
7. Podle § 31 odst. 1 Zákona znalci náleží za výkon znalecké činnosti odměna. Dle odst. 2 je-li zadavatelem orgán veřejné moci, odměna se určí podle příslušných ustanovení tohoto zákona a vyhlášky podle odstavce 7. Podle odst. 4 se odměna určí podle množství účelně vynaložené práce a odborné náročnosti vyžadované k provedení znaleckého úkonu. Dle odst. 7 výši a způsob určení odměny, rozsah snížení, odeprání nebo zvýšení odměny a způsob vyúčtování odměny stanoví ministerstvo vyhláškou.
8. Dle § 2 odst. 1 vyhl. č. 504/2020 Sb., o znalečném (dále jen „Vyhláška“) znalci náleží za každou hodinu práce účelně vynaložené na výkon znalecké činnosti odměna ve výši 800 Kč až 1 000 Kč. Dle § 5 odst. 1 Vyhlášky znalci náleží časová odměna za práci účelně vynaloženou na provedení úkonu, za kterou mu náleží paušální odměna. Podle odst. 2 seznam úkonů podle odst. 1 a výše paušální odměny za tyto úkony jsou stanoveny v příloze č. 1 k této vyhlášce. Podle § 10 odst. 1 písm. b) Vyhlášky znalci náleží vedle odměny též náhrada za ztrátu času včetně času stráveného na cestě v přímé souvislosti s úkonem. Podle odst. 2 náhrada podle odstavce 1 se poskytuje na základě předložených dokladů. Dle § 14 odst. 1 písm. a) Vyhlášky pokud je nutné provést úkon v místě, které není sídlem znalce, náleží mu náhrada za ztrátu času stráveného na cestě do tohoto místa a zpět. Podle přílohy 1 bodu 2. vyhlášky za převzetí a obeznámení se s případem včetně seznámení se znalce se spisem činí výše paušální odměny 500 Kč.
9. Znalecký posudek je třeba chápat jako prostředek pro vyjádření odborných závěrů. Protože se jedná o sdělení, jehož účelem je plnit roli důkazního prostředku, má zákonem předepsané náležitosti i logickou strukturu směřující ke komplexní formulaci odpovědi na soudem zadané odborné skutkové otázky. Znalecký posudek musí splňovat nejen zákonné náležitosti formy a obsahu, ale současně musí být zpracován předepsaným postupem, který má mít určité kvalitativní vlastnosti. Znalecký posudek musí vést k odborně správnému, přesvědčivému a přezkoumatelnému závěru (*srov. Dörfl, L., Krysl, A., Lebká, M., Visinger, R. Zákon o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, 227-265 s.*).

10. Předpokladem přiznání odměny znalci za výkon znalecké činnosti je závěr soudu, že znalecký posudek je úplný (musí plně odpovídat na zadání soudu), pravdivý a přezkoumatelný. Tento závěr soudu musí být řádně odůvodněný. Při rozhodování o znalečném tak nelze postupovat dle ust. § 169 odst. 2 o. s. ř. Napadené usnesení okresního soudu však žádné odůvodnění neobsahuje a není z něj tak zřejmé, na základě jakých skutečností soud došel ke svému závěru o výši znalečného. Vzhledem k tomu, že v daném rozhodnutí absentují úvahy soudu, které byly relevantní pro posouzení daného nároku, považuje jej odvolací soud pro nedostatek důvodů za nepřezkoumatelné. Žalobkyně v rámci odvolání vznesla řadu věcných námitek. Odvolací soud proto nepovažuje za správný postup soudce soudu prvního stupně, který se zřejmě ztotožnil se závěry usnesení vydaného asistentem soudce a věc bez dalšího předložil k rozhodnutí soudu odvolacímu. Zda předmětný posudek bude použitelný ke zjištění skutkového stavu, bude muset hodnotit soud prvního stupně. Tento se však závěry o úplnosti, pravdivosti a přezkoumatelnosti znaleckého posudku nezabýval, když na tyto zcela rezignoval.
11. S ohledem na shora uvedené, kdy odvolací soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je pro nedostatek důvodů nepřezkoumatelné, když tato vady mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, nezbylo odvolacímu soudu než usnesení soudu prvního stupně postupem dle ust. § 219a odst. 1 písm. b) o. s. ř. zrušit a věc vrátit podle ust. § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. k dalšímu řízení (k novému rozhodnutí o znalečném). Dříve než soud prvního stupně znovu rozhodne o znalečném, posoudí, zda znalecký posudek má veškeré zákonné náležitosti (stanovené v ust. § 28 odst. 2 Zákona) a bude se zabývat veškerými odvolatelkou vznesenými námitkami. S těmito byla soudní znalkyně seznámena, neboť odvolání jí bylo zasláno na vědomí. Měla by však být vyzvána, aby na ně reagovala. Okresní soud bude muset rovněž posoudit, zda veškerá vyúčtovaná práce byla účelně vynaložená, resp. zda vyúčtovaná odměna za znalecký posudek odpovídá charakteru a rozsahu znaleckého zkoumání.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

České Budějovice 6. února 2024

JUDr. Zuzana Völflová v.r.
předsedkyně senátu